

Računovodstvo malog poduzeća na primjeru poduzeća "Aqua Tim d. o. o. ", Karlovac

Blažić, Davorka

Undergraduate thesis / Završni rad

2015

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:128:306969>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-22**

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied Sciences - Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
POSLOVNI ODJEL
STRUČNI STUDIJ UGOSTITELJSTVA

DAVORKA BLAŽIĆ

**RAČUNOVODSTVO MALOG PODUZEĆA NA PRIMJERU
PODUZEĆA "AQUA TIM d.o.o.", KARLOVAC**

ZAVRŠNI RAD

Karlovac, 2015.

DAVORKA BLAŽIĆ

**RAČUNOVODSTVO MALOG PODUZEĆA NA PRIMJERU
PODUZEĆA "AQUA TIM d.o.o.", KARLOVAC**

ZAVRŠNI RAD

Veleučilište u Karlovcu
Poslovni odjel
Stručni studij ugostiteljstva

Kolegij: Osnove računovodstva II
Mentor: mr. sc. Dubravka Krivačić
Matični broj studenta: 0618608156

Karlovac, rujan 2015.

SAŽETAK

U završnom radu sagledana je problematika računovodstva malog poduzeća. Nakon temeljnih obilježja poduzeća iz praktičnog primjera, u radu su objašnjene računovodstvene knjige, proces obračuna poreza na dodanu vrijednost i poreza na dobit te računovodstvena izvješća. U radu je također provedena analiza stanja uspješnosti poslovanja odabranog poduzeća.

Ključne riječi: malo poduzeće, računovodstvene knjige, računovodstveno izvješće, analiza poslovanja

ABSTRACT

The final paper analyses the problems of accounting of a small company. After the basic characteristics of a small company based on a practical example, the paper explains accounting records, the process of calculation of value added taxes, income tax and the accounting reports. The final paper also analyses the level of success of the small companies business.

Keywords: small company, accounting records, accounting report, business analysis

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
1.1. Predmet i cilj istraživanja.....	1
1.2. Izvori podataka i metode istraživanja.....	1
1.3. Sadržaj i struktura rada.....	1
2. OBILJEŽJA PODUZEĆA „AQUA TIM d.o.o.“, KARLOVAC.....	2
2.1. Pojam i osnivanje društva s ograničenom odgovornošću.....	2
2.2. Pravni odnosi između članova i društva.....	4
2.3. Tijela društva s ograničenom odgovornošću.....	5
2.4. Prestanak društva s ograničenom odgovornošću.....	9
2.5. Djelatnost poduzeća „AQUA TIM d.o.o.“, Karlovac.....	10
2.6. Temelji računovodstva malog poduzeća	14
3. RAČUNOVODSTVENE KNJIGE PODUZEĆA „AQUA TIM d.o.o.“, KARLOVAC.....	15
3.1. Popis dugotrajne imovine.....	15
3.2. Specifikacija prometa.....	18
3.3. Knjiga ulaznih računa.....	19
3.4. Knjiga izlaznih računa.....	21
4. OBRAČUN PDV-a KOD PODUZEĆA „AQUA TIM d.o.o.“, KARLOVAC.....	23
4.1. Obračun potraživanja za PDV.....	23
4.2. Obračun obveze za PDV.....	25
4.3. Prijava poreza na dodanu vrijednost.....	26
5. RAČUNOVODSTVENA IZVJEŠĆA U POSLOVANJU PODUZEĆA „AQUA TIM d.o.o.“, KARLOVAC.....	28
5.1. Bilanca.....	28
5.1.1. Imovina.....	30
5.1.2. Izvori imovine.....	34
5.2. Račun dobiti i gubitka.....	34
5.2.1. Prihodi.....	35
5.2.2. Rashodi.....	36
5.2.3. Financijski rezultat poslovanja.....	36
6. ANALIZA STANJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA PODUZEĆA „ AQUA TIM d.o.o.“, KARLOVAC.....	39

6.1. Analiza bilance.....	39
6.2. Analiza računa dobiti i gubitka.....	39
7. ZAKLJUČAK.....	41
LITERATURA.....	43
POPIS PRIKAZA.....	44
POPIS PRILOGA.....	45

1. UVOD

1.1. Predmet i cilj istraživanja

U ovom radu predmet istraživanja je računovodstvo malog poduzeća obuhvaćeno na primjeru poduzeća „AQUA TIM d.o.o“, Karlovac.

Cilj rada je sagledati temeljne računovodstvene postavke s aspekta malog poduzeća i to konkretno računovodstvene knjige i izvještaje. S obzirom da je poduzeće iz praktičnog primjera u sustavu poreza na dodanu vrijednost, razmotrena je i ta problematika. Kako bi se ukazalo na važnost računovodstvenih informacija dionicama malih poduzeća, u radu je provedena i analiza stanja i uspješnosti poslovanja odabranog poduzeća.

1.2. Izvori podataka i metode istraživanja

Kao izvor podataka korištena je stručna računovodstvena literatura, zakonski propisi koji uređuju razmotrenu problematiku te konkretni podaci iz računovodstva poduzeća iz praktičnog primjera.

Pri obradi podataka korištene su metoda analize, metoda deskripcije i metoda kompilacije.

1.3. Sadržaj i struktura rada

Završni rad se sastoji od sedam poglavlja. Prvo poglavlje čini uvod. U drugom poglavlju rada objašnjena su obilježja poduzeća iz praktičnog primjera. U trećem poglavlju objašnjene su poslovne knjige malog poduzeća. Konkretno objašnjen je popis dugotrajne imovine, specifikacija te knjiga ulaznih i knjiga izlaznih računa. Četvrto poglavlje bavi se obračunom i evidentiranjem poreza na dodanu vrijednost. Peto poglavlje bavi se računovodstvenim izvješćima u poslovanju odabranog poduzeća. Pred kraj rada, u šestom poglavlju, analizira se stanje i uspješnost poslovanja odabranog poduzeća. Rad završava zaključnim razmatranjima.

2. OBILJEŽJA PODUZEĆA „ AQUA TIM d.o.o“, Karlovac

Poduzeće „ AQUA TIM d.o.o“, Karlovac registrirano je pri Trgovačkom sudu kao društvo s ograničenom odgovornošću.

2.1. Pojam i osnivanje društva s ograničenom odgovornošću

Prema Zakonu o trgovačkim društvima (ZTD)¹ društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o.) je pravna osoba, društvo kapitala i trgovačko društvo u koje jedna ili više pravnih ili fizičkih osoba unose uloge u unaprijed dogovoreni temeljni kapital.

Uz ovu definiciju ZTD definira i druge bitne odrednice koje određuju ovo trgovačko društvo:²

- ulogi u društvo s ograničenom odgovornošću ne moraju biti jednaki,
- osnivač može kod osnivanja društva preuzeti više poslovnih udjela,
- ukupan iznos svih uloga mora odgovarati temeljnog kapitala društva,
- poslovni udjeli se ne mogu izraziti u vrijednosnim papirima.

Temeljna obilježja društva s ograničenom odgovornošću su:³

- ovo društvo je pravna osoba odijeljena od svojih članova koja samostalno preuzima obaveze te stječe prava, a stječe pravnu osobnost upisom u sudski registar,
- članovi društva s ograničenom odgovornošću ne odgovaraju vjerovnicima društva za obveze društva te su oni samo dužni unijeti svoje uloge u dogovoreni temeljni kapital, a prema trećima odgovara samo društvo neograničeno cjelokupnom svojom imovinom,
- društvo mora imati temeljni kapital utvrđen društvenim ugovorom, odnosno ugovorom, odnosno ugovorom o osnivanju društva,
- temeljni kapital društva podijeljen je na poslovne udjele koji ne moraju biti jednaki,
- društvo se osniva na temelju društvenog ugovora kao osnivačkog akta, osim ako je osnivaatelj samo jedna osoba kada je osnivački akt izjava o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću.

¹ Zakon o trgovačkim društvima, „Narodne novine“ br. 111/93., 34/99., 121/99., 52/00. – Odluka Ustavnog suda, 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 125/11., 111/12., 68/13.

² Ibidem

³ Zlatović, D., Upravljanje trgovačkim društvima, Libertin Naklada, 2014., str. 187.

Društvo s ograničenom odgovornošću može nastati:⁴

- osnivanjem društva s ograničenom odgovornošću,
- spajanjem dvaju ili više društava s ograničenom odgovornošću,
- podjelom društva kapitala s osnivanjem i
- preoblikovanjem u društvo s ograničenom odgovornošću.

Društvo s ograničenom odgovornošću kojeg osnivaju dva ili više osnivača osniva se na temelju ugovora kojega sklapaju osnivači. Društveni ugovor je temeljni osnivački akt društva s ograničenom odgovornošću koje ima više osnivača. Svi osnivači moraju potpisati društveni ugovor koji se sklapa u obliku javnobilježničkog akta ili privatne isprave koju provodi javni bilježnik.

Zakonom o trgovačkim društvima određen je obavezni sadržaj društvenog ugovora, odnosno izjave o osnivanju društva, koji moraju sadržavati:⁵

1. ime, prezime, odnosno tvrtku, prebivalište, odnosno sjedište osnivača, ako je osnivač fizička osoba i njen osobni identifikacijski broj, a ako je osnivač pravna osoba i matični broj subjekta, odnosno odgovarajuće podatke ako je riječ o stranoj osobi,
2. tvrtku i sjedište,
3. predmet poslovanja društva,
4. ukupni iznos kapitala, te iznos svakog pojedinačnog uloga osnivača, a sastoji li se ulog od stvari ili prava, mora ih se detaljno opisati i naznačiti njihovu vrijednost te broj i nominalne iznose poslovnih udjela koje uz obavezu uplate uloga preuzima svaki osnivač,
5. odredbu o tome osniva li se društvo na određeno ili na neodređeno vrijeme,
6. prava i obveze koje članovi imaju prema društvu pored uplate svojih uloga te prava i obveze koje društvo ima prema članovima.

Odredbe društvenog ugovora o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću mogu imati materijalne (pravne) odredbe, kojima se uređuje odnos društva i članova u svezi s članstvom u društvu, te formalne (nepravne) odredbe, kojima se uređuju odnosi unutar društva i srodni

⁴ Barabić, J., Pravo društva, knjiga prva-Opći dio, Organizator, Zagreb 2010. str. 20-21, citirano u Zlatović, D., Upravljanje trgovačkim društvima, Libertin naklada.d.o.o, Rijeka, 2014.,

⁵ Petrović, S., Ceronja, P., Osnove prava društava, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2010., str. 173.

odnosi. Materijalne odredbe mogu se odrediti samo društvenim ugovorom, dok se formalne odredbe mogu regulirati i drugim aktima društva.

Društvo s ograničenom odgovornošću je trgovačko društvo i društvo kapitala koje ima temeljni kapital. Temeljni kapital društva mora biti izražen u kunama. Najniži iznos temeljnog kapitala je 20.000,00 kuna, ako ZTD-om nije drugačije određeno kao npr. u slučaju jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću.

Ulozi u društvo s ograničenom odgovornošću mogu biti izraženi u:

- novcu,
- stvarima,
- pravima.

Ulozi u društvo s ograničenom odgovornošću prema društvenom ugovoru mogu se unijeti isključivo ili između ostalog i u novcu. Tada prije upisa društva u sudski registar svaki osnivač mora uplatiti najmanje četvrtinu uloga za preuzeti poslovni udio kojega uplaćuje u novcu, s tim da za ukupni iznos svih uplata u novcu ne može biti manji od 10.000,00 kuna.⁶

Uloge se mora uplatiti tako da društvo može s njima slobodno raspolagati. Novčani ulozci se uplaćuju zakonom određenim sredstvom plaćanja u Republici Hrvatskoj na račun društva kod kreditne institucije u Republici Hrvatskoj. Ta institucija izdaje potvrdu o tome hoće li društvo moći slobodno raspolagati s uplaćenim iznosom nakon što bude upisano u sudski registar.

Prijava za upis u sudski registar podnosi se nakon što se sklopi društveni ugovor, uplate ulozci u skladu sa Zakonom i društvenim ugovorom i imenuju jedan ili više članova uprave društva, a ako društvo osniva samo jedan osnivač, on mora prije podnošenja prijave dati primjereno osiguranje za to da će dio uloga u novcu koji nije uplaćen biti uredno uplaćen.

2.2. Pravni odnosi između članova i društva

Skup prava članova društva koja proizlaze iz njihova članstva u društvu s ograničenom odgovornošću određuju se kao poslovni udjel. Član društva može biti fizička i pravna osoba,

⁶ Zakon o trgovačkim društvima, „Narodne novine“ br. 111/93.,34/99., 121/99., 52/00. – Odluka Ustavnog suda, 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 125/11., 111/12., 68/13.

domaća i inozemna. Članom društva postaje se izvornim (originalnim) stjecanjem članstva i izvedenim (derivativnim) stjecanjem članstva.

Prava članova društva s ograničenom odgovornošću mogu se razlikovati prema:

- vrsti – upravljačka i imovinska prava,
- temelju nastanka – zakonska i prema društvenom ugovoru,
- opća i posebna prava

Imovinska prava članova društva su:⁷

- a) pravo na isplatu dividende,
- b) pravo prvenstva preuzimanja poslovnih udjela pri povećanju temeljnog kapitala društva,
- c) pravo na otpremninu za povučeni poslovni udio,
- d) pravo na vraćanje uloga ili na oslobađanje od plaćanja uloga u slučaju smanjenja temeljnog kapitala društva,
- e) pravo na isplatu ostatka nakon provedene likvidacije društva ili stečaja.

Upravljačka prava članova društva s ograničenom odgovornošću su:⁸

- a) pravo sudjelovanja u radu skupštine društva, uključujući pravo na raspravu,
- b) pravo na obaviještenost,
- c) pravo glasa,
- d) pravo na probijanje odluka skupštine,
- e) pravo tražiti prestanak društva zbog važnog razloga.

2.3. Tijela društva s ograničenom odgovornošću

Društvo s ograničenom odgovornošću ima obavezna i fakultativna tijela. Obavezna tijela su uprava i skupština, dok je nadzorni odbor fakultativno tijelo.

Uprava društva s ograničenom odgovornošću je operativno tijelo društva kojem je povjereno vođenje poslova društva. Sastoji se od jednog ili više direktora. Ona vodi poslove društva u

⁷ Zakon o trgovačkim društvima, „Narodne novine“ br. 111/93., 34/99., 121/99., 52/00. – Odluka Ustavnog suda, 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 125/11., 111/12., 68/13.

⁸ Ibidem

skladu s društvenim ugovorom, odlukama članova društva i obveznim uputama skupštine i nadzornog odbora, ako ga društvo ima. Način rada uprave propisuje se društvenim ugovorom. Ako neka pitanja glede načina rada uprave nisu uređena društvenim ugovorom ili ZTD-om, može ih urediti uprava posebnim aktom, pretežito poslovníkom o radu, koji u tu svrhu donosi.

Temeljne ovlasti uprave društva s ograničenom odgovornošću su prema ZTD-u:⁹

- vođenje poslova društva,
- zastupanje društva,
- vođenje poslovnih knjiga društva,
- izrada financijskih izvješća društva,
- vođenje knjige poslovnih udjela društva.

Društvenim ugovor o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću se može:¹⁰

- odrediti broj članova uprave (jedan ili više članova),
- odrediti da se imenuje predsjednik uprave,
- odrediti mandatno razdoblje na koje se članovi uprave imenuju,
- mogućnost da se članom uprave može imenovati i osoba koja nije član uprave,
- odrediti mogućnost opoziva članova uprave.

Članom uprave društva s ograničenom odgovornošću može biti imenovana samo potpuno poslovno sposobna fizička osoba. Članom uprave ne može biti pravna osoba, već isključivo fizička osoba, bilo domaća ili strana.

Uprava društva odgovara za:¹¹

- uredno vođenje poslovnih knjiga i vođenje poslova unutarnje nadzora,
- izradu financijskih izvješća društva.

Nadzorni odbor nije obavezno tijelo društva s ograničenom odgovornošću, što bi značilo da ga društvo ne mora imati ukoliko ne postoje izričite situacije kada ex lege društvo mora imati

⁹ Zakon o trgovačkim društvima, „Narodne novine“ br. 111/93., 34/99., 121/99., 52/00. – Odluka Ustavnog suda, 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 125/11., 111/12., 68/13.

¹⁰ Ibidem

¹¹ Ibidem

nadzorni odbor.¹² Društvenim ugovorom određuje se ima li društvo nadzorni odbor. Zakonom o trgovačkim društvima propisano je kada društvo mora imati nadzorni odbor:¹³

1. ako je prosječan broj zaposlenih u godini veći od 200,
2. ako je to za društvo koje obavlja određenu djelatnost propisano posebnim zakonom,
3. ako je temeljni kapital društva veći od 600.000,00 kuna i ono ima više od 50 članova,
4. ako je društvo jedinstveno vodi dionička društva ili društva s ograničenom odgovornošću koja moraju imati nadzorni odbor ili s više od 50% sudjeluje u njima s neposrednim udjelom u temeljnom kapitalu a u oba slučaja je broj zaposlenih u nekome od društava ili svim društvima zajedno u prosjeku veći od 200,
5. ako je društvo komplementar u komanditnom društvu a prosječan broj zaposlenih u društvu i u komanditnom društvu je veći od 200.

Temeljne ovlasti nadzornog odbora društva s ograničenom odgovornošću su:¹⁴

- daje obvezne upute upravi društva u vođenju poslova društva,
- savjetodavna uloga,
- nadzorna uloga.

Uz temeljne ovlasti nadzorni odbor u okviru svojih kompetencija obavlja još i slijedeće poslove:¹⁵

- podnosi skupštini pisano izvješće o obavljenom nadzoru,
- saziva skupštinu ako je to predviđeno društvenim ugovorom
- daje suglasnost upravi za obavljanje određenih poslova,
- imenuje odnosno opoziva članove društva ako je to predviđeno društvenim ugovorom,
- utvrđuje kriterije i pravila za primanja članova uprave društva.

Članstvo u nadzornom odboru društva s ograničenom odgovornošću prestaje:¹⁶

- istekom mandatnog razdoblja na koje je član izabran ili imenovan, koji mandat ne može trajati duže od četiri godine, uz mogućnost ponovnog biranja ili imenovanja,
- opozivom,

¹² Barabić, J., op. cit., str. 403.

¹³ Zakon o trgovačkim društvima, „Narodne novine“ br. 111/93., 34/99., 121/99., 52/00. – Odluka Ustavnog suda, 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 125/11., 111/12., 68/13.

¹⁴ Ibidem

¹⁵ Petrović, S., Ceronja, P.: op. cit., str. 190.

¹⁶ Zakon o trgovačkim društvima, „Narodne novine“ br. 111/93., 34/99., 121/99., 52/00. – Odluka Ustavnog suda, 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 125/11., 111/12., 68/13.

- ostavkom koja se daje upravi društva u pisanom obliku.

Skupština društva predstavlja način izražavanja volje društva putem glasovanja i donošenjem odluka. Članovi društva u skupštini donose odluke na koje su ovlašteni zakonom i društvenim ugovorom, osim ako se svi članovi u pojedinom slučaju u pisanom obliku ne dogovore o odluci koju treba donijeti ili izjave da su suglasni s time da se o njoj glasuje pisanim putem.

Skupština društva s ograničenom odgovornošću odlučuje o pitanjima određenim društvenim ugovorom, a osobito o:¹⁷

1. Financijskim izvješćima društva, izvješću uprave o stanju društva, a ako ga je društvo dužno izraditi, upotrebi ostvarene dobiti i pokrivanju gubitka, davanju razrješnice članovima uprave i nadzornog odbora, ako ga društvo ima, što valja učiniti u prvih osam mjeseci poslovne godine za prethodnu godinu;
2. Zahtjevu za uplatama uloga;
3. Povratu dodatnih uplata novca članovima društva;
4. Imenovanju i opozivu članova uprave;
5. Izboru i opozivu članova nadzornog odbora ako ga društvo ima;
6. Podjeli, spajanju i povlačenju(amortizaciji) poslovnih udjela;
7. Davanju prokure ili trgovačke punomoći za sve pogone koju treba dati uprava;
8. Mjerama za ispitivanje i nadzor nad vođenjem poslova;
9. Izmjeni društvenog ugovora;
10. Postavljanju zahtjeva za naknadu štete koje društvo može imati protiv članova uprave i nadzornog odbora i zamjenika članova uprave te o imenovanju zastupnika u sudskom postupku ako društvo ne mogu zastupati članovi uprave ni nadzorni odbor;
11. Sklapanju ugovora kojima društvo treba trajno steći stvari ili prava za neki svoj pogon za koje se plaća protuvrijednost koja je viša od vrijednosti petine temeljnog kapitala društva kao i o izmjeni takvih ugovora na teret društva, a što je uvjet za njihovu valjanost, osim kada je riječ o stjecanju u ovršnom postupku, s time da se odluka o tome mora donijeti s većinom od tri četvrtine danih glasova.

¹⁷ Zlatović, D., op. cit., str. 220.

Skupštinu društva saziva uprava, ako zakonom ili društvenim ugovorom to pravo nije dano i nekom drugom. Ako u društvenom ugovoru nije drugačije određeno, skupština se održava u sjedištu društva.

Kvalificirana većina od najmanje tri četvrtine od danih glasova potrebna je za valjanu odluku skupštine društva o:¹⁸

- izmjeni društvenog ugovora,
- smanjenju temeljnog kapitala,
- povećanju temeljnog kapitala.

Na skupštini ne može o odluci glasovati osoba kojoj se tom odlukom pribavlja neka korist ni kao zastupnik člana društva. Odluke donesene na skupštini i one donesene pisanim putem moraju se bez odgađanja unijeti u posebnu knjigu odluka. Svaki član društva ima za vrijeme radnog vremena društva uvida u knjigu odluka. Uprava društva mora svakome članu društva dati obavijesti o stvarima društva i dopustiti uvid u poslovne knjige i dokumentaciju društva bez odgađanja po primitku zahtjeva da mu se to omogući.

Poduzeće „ AQUA TIM d.o.o“, Karlovac od tijela propisanih Zakonom o trgovačkim društvima ima upravu i nadzorni odbor.

2.4. Prestanak društva s ograničenom odgovornošću

Zakonom o trgovačkim društvima taksativno su navedeni razlozi za prestanak društva s ograničenom odgovornošću:¹⁹

1. istek vremena određenog u društvenom ugovoru,
2. odluka članova,
3. pripajanje društva drugome društvu, spajanje s drugim društvom i podjela društva razdvajanjem,
4. pravomoćna odluka stečajnog vijeća o otvaranju i zaključenju stečajnog postupka na temelju Stečajnog zakona,
5. pravomoćna odluka registarskog suda kojom se određuje brisanje društva po službenoj dužnosti,

¹⁸ Zakon o trgovačkim društvima, „Narodne novine“ br. 111/93., 34/99., 121/99., 52/00. – Odluka Ustavnog suda, 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 125/11., 111/12., 68/13.

¹⁹ Ibidem

6. otvaranje stečajnog postupka,
7. odluka registarskog suda donesena uz odgovarajuću primjenu odredbi ZTD-a (u svezi s obavezom uplate uloga u društvo),
8. ništetnost društva,
9. ukidanje društva,
10. pravomoćna sudska presuda.

Prestanak društva zbog proteka vremena ili odluke članova društva mora se bez odgađanja prijaviti sudu radi upisa u sudski registar. Presuda suda o prestanku društva te odluka suda o otvaranju stečajnog postupka dostavljaju se registarskome sudu po službenoj dužnosti. U tom se slučaju provodi upis po službenoj dužnosti. Ne postupi li uprava po zahtjevu koji joj je upućen od strane registarskog suda da podnese prijavu za upis nastanka razloga za prestanak društva u sudski registar, taj će joj sud uputiti ponovni poziv da to učini uz upozorenje da će po proteku ostavljenog roka sud po službenoj dužnosti upisati u sudski registar da je nastao razlog za prestanak društva i da će trgovački sud imenovati likvidatore.²⁰

2.5. Djelatnost poduzeća „AQUA TIM d.o.o.“, Karlovac

Poduzeće „AQUA TIM d.o.o.“ je prema izvratku iz sudskog registra tvrtka čiji se predmet poslovanja (djelatnosti) odnosi na:²¹

- pružanje usluga u nautičkom, seljačkom, zdravstvenom, kongresnom, sportskom, lovnom i drugim oblicima turizma, pružanje ostalih turističkih usluga;
- proizvodnja mineralne vode i osvježavajućih napitaka;
- tiskanje časopisa i drugih periodičnih publikacija, knjiga i brošura, glazbenih djela i glazbenih rukopisa, karata i atlasa, igračih karata, reklamnih kataloga, prospekata i drugih tiskanih oglasa, albuma, dnevnika, kalendara;
- poslovnih obrazaca i drugih tiskanih komercijalnih publikacija, papirne robe za osobne potrebe i drugih tiskanih publikacija pomoću knjigotiska, ofseta, fotogravure, felksografije;
- računalnih pisača, fotokopiranja i termokopiranja;
- građenje, projektiranje i nadzor nad gradnjom;

²⁰ Zakon o trgovačkim društvima, „Narodne novine“ br. 111/93., 34/99., 121/99., 52/00. – Odluka Ustavnog suda, 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 125/11., 111/12., 68/13.

²¹ Trgovački sud u Karlovcu - Izvadak iz sudskog registra, 2008.

- kupnja i prodaja roba;
- obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu;
- pripremanje hrane i pružanje usluga prehrane;
- pripremanje i usluživanje napitaka i pića,
- pripremanje hrane za potrošnju na drugome mjestu (u prijevoznim sredstvima, na priredbama i slično) i opskrba tom hranom (catering);
- pružanje usluga smještaja;
- prijevoz putnika i tereta u unutarnjem i međunarodnom cestovnom prometu;
- poslovanje vlastitim nekretninama;
- iznajmljivanje vlastitih nekretnina.

U prilogu 1 prikazana je obavijest Državnog zavoda za statistiku o razvrstavanju poslovnog subjekta prema važećoj Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti iz 2007. godine.

Prilog 1. Obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta prema NKD-u iz 2007. godine

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
10000 Zagreb, Illica 3, p.p. 80
telefon: (01) 4806-111, telefaks: (01) 4817-666
KLASA: 951-03/08-01/35
URBROJ: 555-08-03-08-1
ZAGREB, 13. veljača 2008.

Na temelju članka 5. stavka 1. i 2. i članka 7. stavka 1. Zakona o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (Narodne novine, broj 98/94) dostavlja se

O B A V I J E S T
O RAZVRSTAVANJU POSLOVNOG SUBJEKTA PREMA NKD-u 2007.

Naziv / tvrtka

AQUA-TIM D.O.O., ZA PROIZVODNJU, TRGOVINU I POSLOVNE USLUGE

Sjedište i adresa

DREŽNIK 51
47000 Karlovac

Pravno ustrojbeni oblik:

d.o.o. prema Zakonu o trgovačkim društvima

Brojčana oznaka:

92

Djelatnost:

**Trgovina na malo željeznom robom, bojama i staklom u
specijaliziranim prodavaonicama**

Brojčana oznaka razreda:

4752

NKD 2002:

52460

Matični broj poslovnog subjekta:

0180033

Obrazloženje

Izdaje se nova obavijest o razvrstavanju radi dodjele brojčane oznake razreda djelatnosti temeljem odluke o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. - NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.).

2.6. Temelji računovodstva malog poduzeća

Računovodstvo malih poduzeća regulirano je Zakonom o računovodstvu (ZOR)²² kojim se definiraju kriteriji za određivanje veličine poduzeća, a potom se određuju i obveze u postupku sastavljanja i objavljivanja financijskih izvještaja. Inače je problematika zakonodavne regulative obračunskog sustava različito definirana u različitim zemljama. Republika Hrvatska u tom smislu nije posebna. Do 2007. godine i mala poduzeća su primjenjivala Međunarodne računovodstvene standarde da bi od 2008. godine uveli Hrvatske standarde financijskog izvještavanja (u daljnjem tekstu HSFI).²³

HSFI su doneseni u ozračju usklađivanja hrvatskog zakonodavnog računovodstvenog okvira sa zakonodavnim okvirom Europske unije. Polazište za izradu HSFI bili su MSFI/MRS-i kao i Direktive EU. Između Direktiva i MSFI-a postoje određene neusklađenosti pa je izazov bio izraditi nacionalne računovodstvene standarde za manja poduzeća. Obveza je to bila Hrvatskog odbora za računovodstvene standarde (u daljnjem tekstu HOSFI) jer je trebalo uvažiti zakonodavstvo Europske Unije, ali i specifičnosti u kojima posluju hrvatska poduzeća.

HOSFI je imao cilj pojednostaviti proces financijskog izvještavanja za manja poduzeća i povećati kvalitetu računovodstvenih informacija do kojih različiti korisnici mogu doći iščitavajući financijske izvještaje. Uvažene su informacijske potrebe eksternih korisnika računovodstvenih informacija, međutim ostalo je otvoreno pitanje koliko interni korisnici (prije svega poduzetnik-vlasnik-menadžer) koriste računovodstvene informacije u operativnom poslovanju.

ZOR regulira koje financijske izvještaje sastavljaju mala poduzeća, pa navodi da su to: bilanca, račun dobiti i gubitka te bilješke uz financijske izvještaje.²⁴ Za potrebe objave u Registru godišnjih financijskih izvještaja koji se vode pri Financijskog agenciji (FINA) set izvještaja koje predaju mala poduzeća sadrži:²⁵

1. Bilanca
2. Račun dobiti i gubitka
3. Bilješke uz financijske izvještaje

²² Zakon o računovodstvu, „Narodne novine“ br. 109/07., 54/13. i 121/14.

²³ „Narodne novine“ br. 30/08

²⁴ Zakon o računovodstvu, „Narodne novine“ br. 109/07., 54/13. i 121/14.

²⁵ Ibidem

4. Revizorsko izvješće (samo ako postoji obveza)
5. Odluka o utvrđivanju godišnjih izvještaja i
6. Odluka o prijedlogu podjele dobiti ili pokrića gubitka

Godišnji financijski izvještaji moraju pružiti istinit i objektivan prikaz financijskog položaja i uspješnosti poslovanja malih poduzeća.

3. RAČUNOVODSTVENE KNJIGE PODUZEĆA „AQUA TIM d.o.o.“, Karlovac

Poslovne knjige vode se sukladno načelima sustava dvojnog knjigovodstva. One služe za knjiženje podataka o nastalim poslovnim promjenama u svezi s poduzetničkom djelatnošću.

Poslovne knjige imaju obilježje javne isprave i po pravilu se vode za poslovnu godinu koja je jednaka kalendarskoj godini. Sam oblik poslovnih knjiga ovisi o tehnici obrade podataka. U gospodarskoj praksi poslovne knjige se pojavljuju u slobodnim listovima, uvezane ili u obliku elektroničkog nositelja podataka. Poslovne knjige se dijele na osnovne ili temeljne poslovne knjige i pomoćne poslovne knjige.

U osnovne ili temeljne poslovne knjige spadaju :

- dnevnik i
- glavna knjiga

U pomoćne poslovne knjige spadaju:

- razne analitičke evidencije i
- druge pomoćne knjige.

3.1. Popis dugotrajne imovine

Popis dugotrajne imovine kod poduzeća „AQUA TIM d.o.o.“ sadrži:

1. Naziv stvari i prava
2. Isprava broj / nadnevak
3. Nabavna vrijednost
4. Knjigovodstvena vrijednost
5. Vijek trajanja
6. Stopa otpisa
7. Svota otpisa
8. Knjigovodstvena vrijednost stvari, prava na kraju godine.

U prilogu 2. prikazan je popis dugotrajne imovine poduzeća „ AQUA TIM d.o.o.“. Iz Priloga se može vidjeti da popis dugotrajne imovine sadrži nekretnine kao što su zemljišta, građevinski objekti, te pokretnine kao što su vozila, oprema i namještaj.

Prilog 2. Popis dugotrajne imovine

POPIS DUGOTRAJNE IMOVINE

Obrazac DI

I. OPĆI PODACI O POREZNOJ OBVEZNIKU

1. NAZIV DJELATNOSTI

AQUA-TIM d.o.o.

2. IME I PREZIME PODUZETNIKA /NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI

ZORAN PERIS

3. ADRESA PREBIVALIŠTA /UOBIČAJENOG BORAVIŠTA

DREŽNIK 51

4. MBG PODUZETNIKA /NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI

00180033

5. OIB

10179565360

II PODACI O DUGOTRAJNOJ IMOVINI ZA 2014 GODINU Od rednog broja: 1 do rednog broja: 9999

Strana: 1

Red. broj	NAZIV STVARI ILI PRAVA	Isprava broj / nadnevak	Nabavna vrijednost	Knjigovod. vrijednost	Vijek trajanja	Stopa otpisa	Svota otpisa	Knjigovodst. vrijednost stvari, prava na kraju god
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	2014 ZEMLJIŠTE PAG - NOVALJA	UGOVOR 01.04.2003	218444.42	218444.42	0	0.00	0.00	218444.42
2	2014 ZEMLJIŠTE PAG - NOVALJA	UGOVOR 01.06.2006	437832.06	437832.06	0	0.00	0.00	437832.06
3	2014 GRAĐEVINSKI OBJEKAT	RN 31.12.2004	3806230.96	3254617.50	20	5.00	190311.55	3064305.95
4	2014 OPREMA APARTMANA	RN 31.12.2004	454589.60	55158.40	4	25.00	55158.40	0.00
5	2014 NAMJEŠTAJ APARTMANA	RN 30.06.2006	370428.96	105520.15	10	10.00	37042.90	68477.25
6	2014 OPREMA-COMPUTER, PRINTER	RN 25.05.2007	10241.90	0.00	2	50.00	0.00	0.00
7	2014 LEŽAJ ALFA 6	RN 2-TR/1 10.04.2013	7800.00	7280.00	10	10.00	780.00	6500.00
8	2014 AUDI A-3	RN 15/PJ1 02.09.2013	73235.00	69573.25	5	20.00	14647.00	54926.25
9	2014 KLIZNA STIJENA ZA BAZEN	RN 104-105 30.09.2014	62400.00	62400.00	20	5.00	780.00	61620.00
10	2014 VW CADDY C-274 TERETNO VOZILO	RN 932 12.11.2014	73156.94	73156.94	5	20.00	1219.28	71937.66
			5514359.84	4283982.72			299939.13	3984043.59

Potpis osobe koja je popis sastavila

Potpis vlasnika

Izvor: Knjigovodstveni servis „TARG d.o.o.“, Karlovac

3.2. Specifikacija prometa

Specifikacija prometa predstavlja prikaz ukupno prodanih roba ili usluga u određenom vremenskom razdoblju.

Specifikacija prometa poduzeća „ AQUA TIM d.o.o.“ na dan 31.07. 2014. godine ukazuje da je poduzeće taj dan ostvarilo promet od 33.545,50 kuna, s time da je ukupni porez iznosio 4.728,44 kuna, a nabavna vrijednost prometa je iznosila 8.151,97 kuna.

Prilog 3. prikaz je specifikacije prometa poduzeća „ AQUA TIM d.o.o.“ na dan 31.07.2014. godine, a sadrži podatke o količini vrijednosti prodanih pića, hrane i drugih prehrambenih proizvoda, pruženih usluga (npr. noćenja, zabavnih igara, korištenja interneta) te naplaćenih boravišnih pristojbi.

Prilog 3. Specifikacija prometa

Naziv:
PANSION PERIS RESORT!

SPECIFIKACIJA PROMETA
Od datuma: 01.07.2014
zaklju-no sa: 31.07.2014

Od [ifre: 1
do [ifre: 9999

[IFRA	NAZIV	JED OSTATAK	VRIJEDNOST	ULAZ	VRIJEDNOST
UTROJENO	CIJENA	UKUPNO	ZALIHA	VRIJEDNOST	

TB	Promet po TB	PDV	Osnovica
Por.ma	potrosnju	From_po_nabav_vrij.	

VINO			
1.0	258.00	28.91	222.41
	6.67	34.32	

ZESTOKO			
1.1	5197.00	1015.04	4060.16
	121.80	721.45	

PIVO			
1.2	4722.00	529.19	4070.69
	122.12	1649.93	

BEZALKOHOLNO			
1.3	8782.20	984.21	7570.86
	227.13	2796.95	

PR. SOK, KAVA, CAJ, KAKAO			
1.4	5399.00	621.12	4777.88
	0.00	1106.90	

sastojci			
0.0	0.00	0.00	0.00
	0.00	1761.08	

MLIJENO			
4.2	0.00	0.00	0.00
	0.00	81.34	

HRANA			
4.0	9007.30	1036.24	7971.06
	0.00	0.00	

NOĆENJE			
3.0	0.00	0.00	0.00
	0.00	0.00	

BORAVIŠNA PRISTOJBA			
3.1	0.00	0.00	0.00
	0.00	0.00	

BILJAR			
3.2	180.00	36.00	144.00
	0.00	0.00	

STOLNI NOGOMET			
3.3	0.00	0.00	0.00
	0.00	0.00	

SKUTER

3.4	0.00	0.00	0.00
	0.00	0.00	

INTERNET-SAT			
3.5	0.00	0.00	0.00
	0.00	0.00	

BAZEN			
3.6	0.00	0.00	0.00
	0.00	0.00	

+	33545.50	4250.72	28817.06
	477.72		

Osnovica: 13% 24,612.90 PDV: 3,199.68
Osnovica: 25% 4,204.16 PDV: 1,051.04

Porez PDV 4,250.72
Porez na potrosnju 477.72
Ukupni porez: 4,728.44
Ukupni promet: 33,545.50
Nabavna vrije.prometa 8,151.97

Hvala lijepa

PANSION PERIS RESORT!
I.Palčića 15, Novalja, AQUA-TIM d.o.o.
Karlovac, Drežnik 51 OIB 10179563360
Naziv art. Kol Cijena Ukupno

Izvor: Knjigovodstveni servis „TARG d.o.o.“, Karlovac

3.3. Knjiga ulaznih računa

U knjigu ulaznih računa upisuju se svi računi (fakture) dobavljača za primljeni materijal, robu ili obavljene usluge. To je kronološka evidencija u koju se upisuju svi ulazni računi dobavljača, dakle, redosljedom kako su pristizali. Podatak o broju pod kojim je uveden u knjigu ulaznih računa ima kontrolnu ulogu i zaključuje se na kraju svake godine.²⁶

Knjiga ulaznih računa sadržava sljedeće podatke:

- račun (redni broj, broj, datum),
- dobavljač (naziv – ime i prezime, PDV, porezna osnovica 5%, 13% ili 25 %),
- ukupni iznos računa sa porezom,
- plaćeno (vrsta računa dobavljača, datum uplate, iznos, broj proizvoda, ostaje za platiti, prolazna stavka).

U prilogu 4. prikazan je izvadak iz knjige ulaznih računa poduzeća „AQUA TIM d.o.o.“. Knjiga ulaznih računa sadrži podatke o nabavi robe (npr. pića, prehrambenih proizvoda i sl.) i usluga (npr. telekomunikacijskih usluga) koje je poduzeće „AQUA TIM d.o.o.“, nabavljalo u svrhu obavljanja djelatnosti.

²⁶ Miko, L., Kuček, S. K., Računovodstvo, 2. izdanje, Fakultet organizacije i informatike, Varaždin, 2008., str. 50.

Prilog 4. Knjiga ulaznih računa

KNJIGA PRIMLJENIH ULAZNIH RACUNA

Datum listanja: 16.07.2015
 Porezni obveznik: AQUA-TIM d.o.o.
 Adresa: DREŽNIK 51 KARLOVAC
 Br.ozn./ifra dje.4752
 OIB: 10179565360
 PDV id.broj: HRI0179565360

Od rednog broja: 263 do rednog broja: 318

Strana: 1

RED. BROJ	R A Č U N		DOBAVLJAČ (ISPORUČITELJ DOBARA ILI USLUGA)					UKUPNI IZNOS RAČUNA SA POREZOM
	BROJ	DATUM	NAZIV - IME I PREZIME	PDV ID.BR. /OIB	POREZNA OSNOVICA			
1	2	3	4	5	6	7	8	9

P R E T P O R E Z							Vrsta računa dobav.	P L A Č E N O			Ostaje za platiti	Prolazna stavka (amb)
UKUPNO 10 (11+12+13+14+15+16)	5% MOŽE SE ODBITI 11	NE MOŽE SE ODBITI 12	13% MOŽE SE ODBITI 13	NE MOŽE SE ODBITI 14	25% MOŽE SE ODBITI 15	NE MOŽE SE ODBITI 16		Datum update	Iznos	Broj izvoda		
263 428095-20-1 17.50					17.50		R1	01.07.2014	87.76999	70.00		87.76
264 11211/0412/3 571.47					571.47		R1	01.07.2014	2984.81 50	2285.84		2984.81
265 7835/139/1 10.00					10.00		R1	02.07.2014	49.98999	39.98		49.98
266 7832/139/1 52.89					52.89		R1	02.07.2014	264.41999	211.52		264.41
267 14957/12/2 33.77					33.77		R1	03.07.2014	168.84999	135.07		168.84
268 15202/12/1 45.02					45.02		R1	03.07.2014	225.12999	180.10		225.12
269 14180974							R1	04.07.2014	923.40 54			923.40
270 8015/139/1 80.86					80.86		R1	04.07.2014	404.31999	323.45		404.31
271 8066/139/1 1.82					1.82		R1	04.07.2014	15.80999	13.98		15.80
272 8065/139/1 26.04					26.04		R1	04.07.2014	130.21999	104.17		130.21
273 15590/12/2 23.00					23.00		R1	04.07.2014	115.98999	91.98		115.98
274 15333/12/1 25.85					25.85		R1	04.07.2014	129.24999	103.39		129.24
275 35991/962/3 14.00					14.00		R1	05.07.2014	69.99999	55.99		69.99
276 8097/139/1 15.28					15.28		R1	05.07.2014	76.40999	61.12		76.40
917.50			1.82		915.68				0.00	13.98	3662.61	5646.25
									5646.25			

Izvor: Knjigovodstveni servis „TARG d.o.o.“, Karlovac

4.3.2. Knjiga izlaznih računa

U knjizi izlaznih računa bilježe se svi računi koji su izdani kupcima. To je kronološka evidencija u kojoj se upisuju svi izlazni računi i to onim redom kako su se izdavali zbog kontrolnih računa.²⁷

Knjiga izlaznih računa sadržava sljedeće podatke:

- račun (redni broj, broj, datum),
- kupac (primatelj dobara i usluge) – naziv – ime i prezime, sjedište, OIB, iznos s PDV-om,
- ne podliježe oporezivanju i oslobođeno PDV-a,
- oporezivo (5 %, 13 %, 25 %),
- plaćeno (vrsta računa kupca, datum uplate, iznos, broj proizvoda, ostaje za platiti, porezna potrošnja, prolazna stavka).

U prilogu 5 prikazan je izvadak iz knjige izlaznih računa poduzeća „AQUA TIM d.o.o.“, Karlovac. Knjiga izlaznih računa sadrži podatke o fakturiranim uslugama koje je poduzeće „AQUA TIM d.o.o.“ pružalo trećim stranama (npr. turističkim agencijama).

²⁷ Miko, L., Kuček, S. K., op. cit., str. 65.

Prilog 5. Knjiga izlaznih računa

KNJIGA IZLAZNIH RAČUNA

Datum listanja: 16.07.2015
 Porezni obveznik: AQUA-TIM d.o.o.
 Adresa: DREŽNIK 51 KARLOVAC
 Br.ozn./ifra dje.4752
 OIB : 10179565360
 PDV ID.BR. HR10179565360

Od rednog broja: 15 do rednog broja: 25

Strana: 1

RED. BROJ	R A Č U N		KUPAC (PRIMATELJ DOBRA/USLUGE)		IZNOS S PDV-om	NE PODLIJEŽE OPOREZIVANJU I OSLOBOĐENO PDV-a				
	BROJ	DATUM	NAZIV - IME I PREZIME SJEDIŠTE	OIB		TUZEMNI PRIJE. POREZNE OBVEZE 7	ISPOR.DOBARA U DR.DRŽ.ČLA 8	ISP.DOBARA UNUTAR EU 9	OBAVLJ.USL UNUTAR EU 10	OBAV.USLUGE OSOB.VAN RH 11
1	2	3	4	5	6	SAST.I POSTAV. DOB.U DR.DRŽ.ČL 12	ISPORUKE NPS U RH 13	U TUZEMSTVU 14	IZVOZNE ISPORUKE 15	OSTALA OSLOBOĐENJA 16

O P O R E Z I V O						Vrsta računa kupca	P L A Č E N O			Ostaje za platiti	Porez potroš- nja	Prolazna stavka
OSNOVICA	5% POREZ	OSNOVICA	13% POREZ	OSNOVICA	25% POREZ		Datum uplate	Iznos	Broj izvoda			
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29

15	14/PP1/1	01.07.2014	CMT-PUTOVAL.AGEN.			1940.48						
						R1	15.07.2014	1940.48	5			
16	15/PP1/1	01.07.2014	CMT-PUTOVAL.AGEN.			3274.56						
						R1	15.07.2014	3274.56	5			
17	16/PP1/1	04.07.2014	Turist.obrt TARA	08710074767		1250.00						
					1000.00	250.00	R1	04.07.2014	1250.00	53		
18	17/PP1/1	04.07.2014	Turist.obrt TARA	08710074767		1250.00						
					1000.00	250.00	R1	04.07.2014	1250.00	53		
19	18/PP1/1	12.07.2014	CMT-PUTOVAL.AGEN.			3956.76						
						R1	25.07.2014	3856.76	6	100.00		
20	19/PP1/1	16.07.2014	CMT-PUTOVAL.AGEN.			2994.10						
						R1	25.07.2014	2994.10	6			
21	20/PP1/1	18.07.2014	CMT-PUTOVAL.AGEN.			37900.00						
					33539.82	4360.18	R1	31.07.2014	37900.00	8		
22	21/PP1/1	21.07.2014	CMT-PUTOVAL.AGEN.			3767.26						
						R1	29.07.2014	3767.26	7			
23	22/PP1/1	29.07.2014	CMT-PUTOVAL.AGEN.			4032.56						
						R1	29.07.2014	4032.56	7			

						60365.72						
		33539.82	4360.18	2000.00	500.00			60265.72		100.00		

Izvor: Knjigovodstveni servis „TARG d.o.o.“, Karlovac

4. OBRAČUN PDV-a KOD PODUZEĆA „AQUA TIM d.o.o“, Karlovac

4.1. Obračun potraživanja za PDV

Potraživanje za PDV (pretporez) obveznik PDV-a ostvaruje po ulaznim računima za nabavu inputa njegovog poslovnog procesa. Porezni obveznik PDV-a ima pravo od ukupnog iznosa obračunatog PDV-a kupcima po izlaznim računima, odbiti iznos PDV-a (pretporez) koji je obvezan platiti ili ga je platio u tuzemstvu za isporuke dobara ili usluge koje su mu drugi porezni obveznici obavili za potrebe njegovih oporezivih transakcija.²⁸

U prilogu br. 6. prikazan je obračun pretporeza za razdoblje od 01.07.2014. do 31.07.2014. godine. Obračun sadrži sljedeće elemente:

- redni broj,
- datum računa,
- šifru,
- naziv dobavljača,
- iznos za platiti,
- iznos koji je plaćen,
- pretporez od 25% za odbiti,
- pretporez 5% za odbiti,
- datum uplate.

U prilogu su vidljive i stope pretporeza od 22% i 23 % te 10% i 13 % koje više nisu aktualne.

U obračunu potraživanja za PDV kod poduzeća „AQUA TIM d.o.o Karlovac“, prikazanom u u prilogu 6., radi se o ulaznim računima za nabavu alkoholnih i bezalkoholnih pića, telekomunikacijske usluge te usluge osiguranja za koje su primljeni računi od različitih dobavljača.

²⁸ Hrvatska obrtnička komora, Savjetodavna služba, www.infos.hok.hr (rujan 2015.)

Prilog 6. Obračun potraživanja za PDV

OBRAČUN ULAZNOG PRETPOREZA

Knjiga ulaznih računa

Datum listanja: 16.07.2015
 Porezni obveznik: AQUA-TIM d.o.o.
 Adresa: DREŽNIK 51 KARLOVAC
 Br.ozn./Šifra dje.4752
 MB/JMBG: 00180033
 OIB : 10179565360
 PDV ID.BROJ HRI0179565360

Obračun pretporeza za period od: 01.07.2014 do: 31.07.2014

BR	Broj_rač.	Datum_rač.	Šifra	Naziv dob.	Iznos za platiti	Iznos plaćen	Pretporez 25%	Pretporez 22% i 23%	Pretporez 10% i 13%	Pretporez 5%	Datum update
263	428095-20-	01.07.2014	017	HI TELEKOM d	87.76	87.76	17.50	0.00	0.00	0.00	01.07.2014
264	11211/0412	01.07.2014	053	KONZUM d.o.	2,984.81	2,984.81	571.47	0.00	0.00	0.00	01.07.2014
265	7835/139/1	02.07.2014	061	MESNA IND.BR	49.98	49.98	10.00	0.00	0.00	0.00	02.07.2014
266	7832/139/1	02.07.2014	061	MESNA IND.BR	264.41	264.41	52.89	0.00	0.00	0.00	02.07.2014
267	14957/12/2	03.07.2014	105	ROTO DINAMIC	168.84	168.84	33.77	0.00	0.00	0.00	03.07.2014
268	15202/12/1	03.07.2014	105	ROTO DINAMIC	225.12	225.12	45.02	0.00	0.00	0.00	03.07.2014
269	14180974	04.07.2014	018	WIENER OSIGU	923.40	923.40	0.00	0.00	0.00	0.00	14.07.2014
270	8015/139/1	04.07.2014	061	MESNA IND.BR	404.31	404.31	80.86	0.00	0.00	0.00	04.07.2014
271	8066/139/1	04.07.2014	061	MESNA IND.BR	15.80	15.80	0.00	0.00	1.82	0.00	04.07.2014
272	8065/139/1	04.07.2014	061	MESNA IND.BR	130.21	130.21	26.04	0.00	0.00	0.00	04.07.2014
273	15590/12/2	04.07.2014	105	ROTO DINAMIC	115.98	115.98	23.00	0.00	0.00	0.00	04.07.2014
274	15333/12/1	04.07.2014	105	ROTO DINAMIC	129.24	129.24	25.85	0.00	0.00	0.00	04.07.2014
275	35991/962/	05.07.2014	048	MERCATOR-H d	69.99	69.99	14.00	0.00	0.00	0.00	05.07.2014
276	8097/139/1	05.07.2014	061	MESNA IND.BR	76.40	76.40	15.28	0.00	0.00	0.00	05.07.2014
277	15859/12/2	05.07.2014	105	ROTO DINAMIC	144.15	114.15	28.73	0.00	0.00	0.00	05.07.2014
278	26997/15/9	06.07.2014	024	METRO CASH &	647.18	647.18	129.44	0.00	0.00	0.00	06.07.2014
279	26996/15/9	06.07.2014	024	METRO CASH &	451.94	451.94	77.72	0.00	0.00	2.87	06.07.2014
280	26999/15/9	06.07.2014	024	METRO CASH &	164.97	164.97	0.00	0.00	18.98	0.00	06.07.2014
281	955-03/117	06.07.2014	011	BAUHAUS - ZA	175.20	175.20	35.04	0.00	0.00	0.00	06.07.2014
282	2014-1328	07.07.2014	097	TURISTIČKA Z	7,665.00	7,665.00	0.00	0.00	0.00	0.00	10.07.2014
283	1791/1/1	07.07.2014	034	TRGOVINA MAR	134.50	134.50	26.90	0.00	0.00	0.00	17.07.2014
284	8302/139/1	08.07.2014	061	MESNA IND.BR	71.40	71.40	14.28	0.00	0.00	0.00	08.07.2014
285	8282/139/1	08.07.2014	061	MESNA IND.BR	59.85	59.85	11.97	0.00	0.00	0.00	08.07.2014
286	8304/139/1	08.07.2014	061	MESNA IND.BR	59.85	59.85	11.97	0.00	0.00	0.00	08.07.2014
287	309/1/1	09.07.2014	101	KUNEŠTRA VL.	1,531.94	1,531.94	306.39	0.00	0.00	0.00	09.07.2014
288	8358/139/1	08.07.2014	061	MESNA IND.BR	168.03	168.03	33.61	0.00	0.00	0.00	08.07.2014
289	1800/1/1	11.07.2014	106	J.B.ELIZABET	156.25	156.25	31.25	0.00	0.00	0.00	11.07.2014
290	7535-962-7	11.07.2014	048	MERCATOR-H d	65.16	65.16	13.03	0.00	0.00	0.00	11.07.2014
291	8540/139/1	11.07.2014	061	MESNA IND.BR	397.84	397.84	79.57	0.00	0.00	0.00	11.07.2014
292	45707-17-0	11.07.2014	045	OFFERTISSIMA	84.00	84.00	16.80	0.00	0.00	0.00	11.07.2014
293	516/1057/9	12.07.2014	053	KONZUM d.o.	2,786.77	2,786.77	551.37	0.00	0.00	0.00	12.07.2014
294	12464/15/8	12.07.2014	024	METRO CASH &	319.25	319.25	63.25	0.00	0.00	0.00	12.07.2014
295	12466/15/8	12.07.2014	024	METRO CASH &	46.73	46.73	0.00	0.00	0.00	0.00	12.07.2014
296	12465/15/8	12.07.2014	024	METRO CASH &	311.21	311.21	38.10	0.00	0.00	5.75	12.07.2014
297	8613/139/1	12.07.2014	061	MESNA IND.BR	51.10	51.10	10.22	0.00	0.00	0.00	12.07.2014
298	50367-074-	13.07.2014	063	PLODINE d.d.	215.94	215.94	43.19	0.00	0.00	0.00	13.07.2014
299	8846/139/1	15.07.2014	061	MESNA IND.BR	296.41	296.41	59.28	0.00	0.00	0.00	15.07.2014
300	260539-000	15.07.2014	096	HDS - ZAMP	873.75	873.75	174.75	0.00	0.00	0.00	14.07.2014
301	1119839076	15.07.2014	007	ERSTE CARD K	1,757.19	1,757.19	0.00	0.00	0.00	0.00	28.07.2014
302	88345-1-1	17.07.2014	003	IMPULS-LEASI	284.40	284.40	0.00	0.00	0.00	0.00	28.07.2014
303	88346-1-1	17.07.2014	003	IMPULS-LEASI	250.00	250.00	50.00	0.00	0.00	0.00	28.07.2014
304	99/1/1	17.07.2014	121	MATAN OBRT Z	1,899.20	1,899.20	379.84	0.00	0.00	0.00	14.07.2014
305	396/1/1	18.07.2014	101	KUNEŠTRA VL.	1,398.68	1,398.68	279.74	0.00	0.00	0.00	16.07.2014
306	14196544	21.07.2014	018	WIENER OSIGU	642.00	642.00	0.00	0.00	0.00	0.00	13.08.2014
307	454/1/1	22.07.2014	101	KUNEŠTRA VL.	1,386.80	1,386.80	277.36	0.00	0.00	0.00	28.07.2014
308	1005/1	23.07.2014	008	FRAK d.o.o.	5,559.60	5,559.60	1,111.92	0.00	0.00	0.00	11.08.2014
309	550/1/1	28.07.2014	101	KUNEŠTRA VL.	1,369.92	1,369.92	273.99	0.00	0.00	0.00	28.07.2014
310	1949/1/1	31.07.2014	034	TRGOVINA MAR	84.50	84.50	16.90	0.00	0.00	0.00	11.08.2014
311	113/1/1	30.07.2014	121	MATAN OBRT Z	400.00	400.00	80.00	0.00	0.00	0.00	30.07.2014

Izvor: Knjigovodstveni servis „TARG d.o.o.“, Karlovac

4.2. Obračun obveze za PDV

Obveza za PDV-a poduzetniku obvezniku tog poreza nastaje u trenutku izdavanja računa za prodaju proizvoda i usluga.

U prilogu 7. prikazan je obračun obveze za PDV za razdoblje od 01.07.2014. do 31.07.2014. godine. Obračun sadrži sljedeće elemente:

- redni broj,
- broj računa,
- datum računa,
- šifra,
- naziv kupca,
- iznos računa,
- iznos plaćen,
- porez 25 %,
- porez 5%,
- datum uplate.

U prilogu su također vidljive stope obveze za PDV od 22% i 23 % te 10% i 13 % koje više nisu aktualne.

U obračunu obveze za PDV kod poduzeća „AQUA TIM d.o.o Karlovac“ radi se o izlaznim računima kupcima, odnosno gostima njihovog pansiona.

Prilog 7. Obračun obveze za PDV

OBRAČUN IZLAZNOG POREZA IZ KNJIGE IZLAZNIH RAČUNA

Datum listanja: 16.07.2015
Porezni obveznik: AQUA-TIM d.o.o.
Adresa: DREŽNIK 51 KARLOVAC
Br.ozn./Šifra dje.4752
MB/JMBG: 00180033
OIB: 10179565360
PDV.ID.BROJ HR10179565360

01.07.2014 do: 31.07.2014

BR Broj računa	Datum računa	Šifra Naziv kupca	Iznos računa	Iznos plaćen	Porez 25%	Porez 23% i 22%	Porez 10% i 13%	Porez 5%	Datum uplate
15 14/PP1/1	01.07.2014	01 CMT-PUTOVAL.AGE	1,940.48	1,940.48					15.07.2014
16 15/PP1/1	01.07.2014	01 CMT-PUTOVAL.AGE	3,274.56	3,274.56					15.07.2014
17 16/PP1/1	04.07.2014	07 Turist.obrt TAR	1,250.00	1,250.00	250.00				04.07.2014
18 17/PP1/1	04.07.2014	07 Turist.obrt TAR	1,250.00	1,250.00	250.00				04.07.2014
19 18/PP1/1	12.07.2014	01 CMT-PUTOVAL.AGE	3,956.76	3,856.76					25.07.2014
20 19/PP1/1	16.07.2014	01 CMT-PUTOVAL.AGE	2,994.10	2,994.10					25.07.2014
21 20/PP1/1	18.07.2014	01 CMT-PUTOVAL.AGE	37,900.00	37,900.00			4360.18		31.07.2014
22 21/PP1/1	21.07.2014	01 CMT-PUTOVAL.AGE	3,767.26	3,767.26					29.07.2014
23 22/PP1/1	29.07.2014	01 CMT-PUTOVAL.AGE	4,032.56	4,032.56					29.07.2014
24 01-31,07. PANSI	31.07.2014	DNEVNI PROMET -	33,545.50		1051.04		3199.68		31.07.2014
25 23-1-1	31.07.2014	08 T.K.K. d.o.o.	12,500.00	12,500.00	2500.00				13.08.2014
			106,411.22	72,765.72	4051.04	0.00	7559.86		

Ukupni izlazni porez: 11,610.90

Izvor: Knjigovodstveni servis „TARG d.o.o.“, Karlovac

4.3. Prijava poreza na dodanu vrijednost

Porez na dodanu vrijednost suvremeni je oblik oporezivanja potrošnje. Njegova upotreba započela je šezdesetih godina 20. stoljeća. Danas se upotrebljava širom svijeta. Prva ga je uvela Francuska 1958. godine, a zatim Finska 1964. godine. Ubrzo se proširio na ostale zemlje Europske unije. PDV je svefazni porez na promet koji se obračunava u svakoj fazi proizvodno-prodajnog ciklusa, ali samo za iznos dodane vrijednosti. Opća stopa PDV-a u Hrvatskoj od 1. ožujka 2012. iznosi 25%, dok se za određene proizvode i usluge primjenjuju niže stope od 13% i 5%.

Prijava poreza na dodanu vrijednost za razdoblje od 01.07.2014. do 31.07.2014. poduzeća „AQUA TIM d.o.o.“ sadrži sljedeće ključne podatke, koji su prikazani u prilogu 7.:

- opis (obračun PDV-a u obavljenim transakcijama dobara i usluga),
- porezna osnovica (iznos u kuna i lipama),
- PDV(5%, 13%, 25%).

Prilog 8. Prijava PDV-a

POREZNI OBVEZNIK (NAZIV/IME I PR.ADRESA:MJESTO ULICA I BROJ) POREZNI ZASTUPNIK (NAZIV/IME I PR.ADRESA:MJESTO ULICA I BROJ) OBRAZAC PDV

AQUA-TIM d.o.o. KARLOVAC DREŽNIK 51 PDV ID.BROJ/OIB 10179565360

NADLEŽNA ISPOSTAVA POREZNE UPRAVE KARLOVAC

PDV ID.BROJ/OIB POREZ.ZASTUPNIKA

PRIJAVA POREZA NA DODANU VRIJEDNOST ZA RAZDOBLJE OD 01.07. DO 31.07. GODINE 2014

O P I S	POREZNA OSNOVICA iznos u kunama lipama	PDV 5%,13%,25% iznos u kunama lipama
OBRAČUN PDV-a U OBAVLJENIM TRANSAKCIJAMA DOBARA I USLUGA - UKUPNO (I+II)	74356.93	x x x x x
I.TRANSAKCIJE KOJE NE PODLIJEŽU OPOREZIVANJU I OSLOBODENE (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	0.00	x x x x x
1.ISPORUKE U RH ZA KOJE PDV OBRAČUNAVA PRIMATELJ (tuzemni prijenos.por.obv)	0.00	x x x x x
2.ISPORUKE DOBARA OBAVLJENE U DRUGIM DRŽAVAMA ČLANICAMA.....	0.00	x x x x x
3.ISPORUKE DOBARA UNUTAR EU.....	0.00	x x x x x
4.OBAVLJENE USLUGE UNUTAR EU.....	0.00	x x x x x
5.OBAVLJENE USLUGE OSOBAMA BEZ SJEDIŠTA U RH.....	0.00	x x x x x
6.SASTAVLJANJE I POSTAVLJANJE DOBARA U DRUGOJ DRŽAVI ČLANICI.....	0.00	x x x x x
7.ISPORUKE NOVIH PRIJEVOZNIH SREDSTAVA U EU.....	0.00	x x x x x
8.TUZEMNE ISPORUKE.....	0.00	x x x x x
9.IZVOZNE ISPORUKE.....	0.00	x x x x x
10.OSTALA OSLOBODENJA.....	0.00	x x x x x
II.OPOREZIVE ISPORUKE - UKUPNO (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12+13+14+15).....	74356.93	11610.90
1.ISPORUKE DOBARA I USLUGA U RH PO STOPI 5%	0.00	0.00
2.ISPORUKE DOBARA I USLUGA U RH PO STOPI 13%	58152.77	7559.86
3.ISPORUKE DOBARA I USLUGA U RH PO STOPI 25%	16204.16	4051.04
4.PRIMLJENE ISPORUKE U RH ZA KOJE PDV OBRAČUNAVA PRIMATELJ-tuzemni prijenos	0.00	0.00
5.STJECANJE DOBARA UNUTAR EU PO STOPI 5%	0.00	0.00
6.STJECANJE DOBARA UNUTAR EU PO STOPI 13%	0.00	0.00
7.STJECANJE DOBARA UNUTAR EU PO STOPI 25%	0.00	0.00
8.PRIMLJENE USLUGE IZ EU PO STOPI 5%	0.00	0.00
9.PRIMLJENE USLUGE IZ EU PO STOPI 13%	0.00	0.00
10.PRIMLJENE USLUGE IZ EU PO STOPI 25%	0.00	0.00
11.PRIMLJENE ISPORUKE DOBARA I USLUGA OD POREZNIH OBVEZNIKA BEZ SJEDIŠTA U RH PO STOPI OD 5%	0.00	0.00
12.PRIMLJENE ISPORUKE DOBARA I USLUGA OD POREZNIH OBVEZNIKA BEZ SJEDIŠTA U RH PO STOPI OD 13%	0.00	0.00
13.PRIMLJENE ISPORUKE DOBARA I USLUGA OD POREZNIH OBVEZNIKA BEZ SJEDIŠTA U RH PO STOPI OD 25%	0.00	0.00
14.NARNADNO OSLOBODENJE IZVOZA U OKVIRU OSOBNOG PUTNIČKOG PROMETA.....	0.00	0.00
15.OBRAČUNANI PDV PRI UVOZU.....	0.00	0.00
III.OBRAČUNANI PRETPOREZ U PRIMLJENIM ISPORUKAMA DOBARA I USLUGA-UKUPNO (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7+8.+9.+10.+11.+12.+13.+14.+15.)	50224.04	12502.33
1.PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U TUZEMSTVU po stopi od 5%	172.40	8.62
2.PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U TUZEMSTVU po stopi od 13%	160.00	20.80
3.PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U TUZEMSTVU po stopi od 25%	49891.64	12472.91
4.PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U RH ZA KOJE PDV OBRAČUNAVA PRIMATELJ (tuzemni prijenos porezne obveze)	0.00	0.00
5.PRETPOREZ OD STJECANJA DOBARA UNUTAR EU po stopi 5%	0.00	0.00
6.PRETPOREZ OD STJECANJA DOBARA UNUTAR EU po stopi 13%	0.00	0.00
7.PRETPOREZ OD STJECANJA DOBARA UNUTAR EU po stopi 25%	0.00	0.00
8.PRETPOREZ OD PRIMLJENIH USLUGA IZ EU po stopi od 5%	0.00	0.00
9.PRETPOREZ OD PRIMLJENIH USLUGA IZ EU po stopi od 13%	0.00	0.00
10.PRETPOREZ OD PRIMLJENIH USLUGA IZ EU po stopi od 25%	0.00	0.00
11.PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA DOBARA I USLUGA OD POREZNIH OBVEZNIKA BEZ SJEDIŠTA U RH po stopi 5%	0.00	0.00
12.PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA DOBARA I USLUGA OD POREZNIH OBVEZNIKA BEZ SJEDIŠTA U RH po stopi 13%	0.00	0.00
13.PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA DOBARA I USLUGA OD POREZNIH OBVEZNIKA BEZ SJEDIŠTA U RH po stopi 25%	0.00	0.00
14.PRETPOREZ PRI UVOZU	0.00	0.00
15.ISPRAVCI PRETPOREZA	x x x x x	0.00
IV.OBVEZA PDV-a U OBRAČUNSKOM RAZDOBL.ZA UPLATU (II-III),ZA POVRAT (III-II)	x x x x x	-891.43
V.PO PRETHODNOM OBRAČUNU:NEUPLAĆENI POREZ DO DANA PODNOŠENJA OVE PRIJAVE-VIŠE UPLAĆENO-POREZNI KREDIT.....	x x x x x	0.00

Izvor: Knjigovodstveni servis „TARG d.o.o.“, Karlovac

5. RAČUNOVODSTVENA IZVJEŠĆA U POSLOVANJU PODUZEĆA „AQUA TIM d.o.o.“, Karlovac

5.1. Bilanca

Bilanca je jedan od temeljnih financijskih izvještaja. Definiira je se kao sustavni pregled imovine, kapitala i obveza na određen datum. To znači da se na određeni dan, kada se sastavlja bilancu, ima potpuni pregled nad imovinom, kapitalom i obvezama konkretnog poduzeća. Ona je statička i pokazuje trenutno stanje.

Prvi fragmenti bilance nađeni su u Italiji pa stoga neki autori smatraju da naziv (riječ) bilanca potječe od talijanske riječi *bilancia*, što u prijevodu znači vaga s dvije zdjelice, no neki smatraju da riječ bilanca potječe iz starofrancuskog *bil- račun* i *an- godina*. Bez obzira na to, talijanski naziv naglašava bilančnu ravnotežu dok francuski ukazuje na godišnji račun.

Bilanca se sastoji od dva osnovna dijela, a to su *aktiva* i *pasiva*. Aktivu čini imovina poduzeća, a *pasivu* predstavljaju glavnica (kapital) i obveze poduzeća. U *aktivi* bilance prikazuje se imovina prema funkciji koju ima u poslovnom procesu, dakle dugotrajna i kratkotrajna imovina, te prema pojavnom obliku, dakle, nematerijalna, materijalna, financijska, potraživanja i novčana sredstva.

Pasiva, koju čine glavnica (kapital) i obveze poduzeća po vrijednosti je ista kao i aktiva. Obveza poduzeća jest dužnost ili odgovornost da se postupi na određen način. Ona je proizašla iz nekih prošlih događaja, a njezino podmirenje očekuje se u budućnosti kada će prouzročiti odljev resursa. Suprotno, glavnica (kapital) jest ostatak imovine poduzeća nakon odbitka svih njegovih obveza.

Važnost bilance očituje se u informacijama koje je iz nje moguće dobiti. Analizom bilance može se sagledati financijski sastav poduzeća, likvidnost poslovanja, solventnost te sposobnost da se prilagodi promjenama koje nastaju u njegovom okruženju.

Aktiva bilance sastoji se od sljedećih pozicija:

- Potraživanja za upisani, a ne uplaćeni kapital
- Dugotrajna imovina

- Kratkotrajna imovina
- Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda
- Gubitak iznad visine kapitala
- Ukupna aktiva
- Izvanbilančni zapisi

Pasiva se sastoji od sljedećih pozicija:

- Kapital i rezerve
- Rezerviranja
- Dugoročne obveze
- Kratkoročne obveze
- Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja
- Ukupno pasiva
- Izvanbilančni zapisi

Kako bi bila preglednija bilancu se može prikazati u nekoliko oblika. Najuobičajeniji su vertikalni oblik bilance ili prikaz po *pagini* – stranici (prikaz 1) te horizontalni oblik ili prikaz bilance po *foliu* – listu (prikaz 2).

Prikaz 1. Vertikalni prikaz bilance - bilanca po *pagini*

Pozicije	Redni broj	Konto	Naziv pozicije	Prethodna godina	Tekuća godina
<i>Aktiva</i>					
<i>Pasiva</i>					

Izvor: Miko, L., Kuček, S. K., Računovodstvo, 2. izdanje, Fakultet organizacije i informatike, Varaždin, 2008., str. 65.

Prikaz 2. Horizontalni prikaz bilance – bilanca po foliu

AKTIVA					PASIVA				
Red. broj	Konto	Naziv pozicije	Prethodna godina	Tekuća godina	Red. broj	Konto	Naziv pozicije	Prethodna godina	Tekuća godina

Izvor: Miko, L., Kuček, S. K., Računovodstvo, 2. izdanje, Fakultet organizacije i informatike, Varaždin, 2008., str. 65.

5.1.1. Imovina

Prema međunarodnim računovodstvenim standardima imovina je resurs kojeg kontrolira poduzeće, nastaje kao rezultat prošlih događaja, a od kojeg se očekuje priljev budućih ekonomskih koristi u poduzeće.²⁹ Od imovine se u budućnosti očekuje korist koja se može tržišno valorizirati, zbog čega je imovina neophodna za poduzeće. Ključno obilježje imovine je njezina sposobnost transformacije iz jednog oblika u novac i ekvivalent novcu.

Imovina poduzeća prikazana je u temeljnom financijskom izvještaju koji se naziva bilanca. Imovina je prikazana u aktivni bilance i sistematizirana je prema određenom kriteriju. Ukoliko ju se promatra prema njenom pojavnom obliku, tada se javlja u obliku stvari, prava ili novca. Ukoliko ju se promatra prema funkciji u poslovnom procesu, onda ju se dijeli na kratkotrajnu (tekuću) i dugotrajnu (stalnu) imovinu.

Tekuća, kratkotrajna ili cirkulirajuća imovina je ona imovina koja se u kratkom vremenskom razdoblju može pretvoriti u novac. Primjer takve imovine su zalihe materijala na skladištu. Stalna, fiksna ili dugotrajna imovina je ona čiji je vijek trajanja duži od godine dana i kojoj treba dulje vremena da se pretvori u novac, kao što su npr. stambene zgrade.

Dugotrajna imovina je imovina čiji se oblik trajanja procjenjuje na rok dulji od godine dana pa se smatra da je najmanje likvidna. Očekuje se da ona neće biti realizirana u novčani oblik u roku od jedne godine, niti će biti utrošena u jednom normalnom proizvodnom ciklusu.

Kratkotrajna imovina je imovina koja mijenja svoj prvobitni pojavni oblik u redovnom tijeku trajanja poslovnog ciklusa ili unutar 12 mjeseci. U kratkotrajnu imovinu ubraja se zalihe, potraživanja i ostala prava, financijsku imovinu, novac u banci ili blagajni.

U prilogu 9. prikazana je bilanca poduzeća „AQUA TIM d.o.o.“ na dan 31.12.2012. godine. Iz bilance je vidljivo da je poduzeće raspolagalo dugotrajnom imovinom u vrijednosti 2.558.650,00 kuna, dok je kratkotrajna imovina iznosila 448.584,00 kune. Dugotrajna imovina poduzeća „AQUA TIM d.o.o.“ sadrži nematerijalnu imovinu, materijalnu imovinu, dugotrajnu financijsku imovinu te potraživanja, dok kratkotrajna imovina sadrži zalihe, potraživanja, kratkotrajnu financijsku imovinu, te novac u banci i blagajni.

²⁹ Miko, L., Kukec, S. K., op. cit., str. 65.

Prilog 9. Bilanca poduzeća „AQUA TIM d.o.o.“, Karlovac na dan 31.12.2012.

BILANCA
stanje na dan 31.12.2012.

Obrazac
POD-BIL

Obveznik: 10179565360; AQUA - TIM d.o.o.

Naziv pozicije	AKT	Red. broj	Pratna bilanca (neto)	Pratna bilanca (neto)
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001			
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (003+010+020+029+033)	002	1	2.844.922	2.558.650
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (004 do 009)	003		0	0
1. Izdaci za razvoj	004			
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005			
3. Goodwill	006			
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007			
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008			
6. Ostala nematerijalna imovina	009			
II. MATERIJALNA IMOVINA (011 do 019)	010	1	2.844.922	2.558.650
1. Zemljište	011	2	656.276	656.276
2. Građevinski objekti	012	3	2.062.409	1.739.597
3. Postrojenja i oprema	013	4	71.237	118.777
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	5	55.000	44.000
5. Biološka imovina	015			
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	016			
7. Materijalna imovina u pripremi	017			
8. Ostala materijalna imovina	018			
9. Ulaganje u nekretnine	019			
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (021 do 028)	020		0	0
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	021			
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	022			
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	023			
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	024			
5. Ulaganja u vrijednosne papire	025			
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	026			
7. Ostala dugotrajna financijska imovina	027			
8. Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	028			
IV. POTRAŽIVANJA (030 do 032)	029		0	0
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	030			
2. Potraživanja po osnovi prodaje na kredit	031			
3. Ostala potraživanja	032			
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	033			
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (035+043+050+058)	034	6	360.376	448.584
I. ZALIHE (036 do 042)	035	7	100.439	101.042
1. Sirovine i materijal	036	8	4.025	4.467
2. Proizvodnja u tijeku	037			
3. Gotovi proizvodi	038			
4. Trgovačka roba	039	9	96.414	96.575
5. Predujmovi za zalihe	040			
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	041			
7. Biološka imovina	042			
II. POTRAŽIVANJA (044 do 049)	043	10	245.565	337.797
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	044			
2. Potraživanja od kupaca	045	11	242.444	331.827
3. Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika	046			
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	047			
5. Potraživanja od države i drugih institucija	048	12	3.121	5.970
6. Ostala potraživanja	049			
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (051 do 057)	050		0	0
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	051			

Prilog 9. Bilanca poduzeća „AQUA TIM d.o.o.“, Karlovac na dan 31.12.2012. - nastavak

BILANCA
stanje na dan 31.12.2012.

Obrazac
POD-BIL

Obveznik: 10179565360; AQUA - TIM d.o.o.				
Poduzeće (naziv)				
Mjesto (naziv)				
OIB				
IBAN				
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	052			
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	053			
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	054			
5. Ulaganja u vrijednosne papire	055			
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	056			
7. Ostala financijska imovina	057			
IV. NOVAC U BANCII I BLAGAJNI	058	13	14.372	9.745
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	059			
E) UKUPNO AKTIVA (001+002+034+059)	060	14	3.205.298	3.007.234
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	061			
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE (063+064+065+071+072+075+078)	062	15	664.035	668.493
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	063	16	31.400	31.400
II. KAPITALNE REZERVE	064			
III. REZERVE IZ DOBITI (066+067-068+069+070)	065		0	0
1. Zakonske rezerve	066			
2. Rezerve za vlastite dionice	067			
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	068			
4. Statutarne rezerve	069			
5. Ostale rezerve	070			
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	071			
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (073-074)	072	17	631.695	633.493
1. Zadržana dobit	073	18	639.533	633.493
2. Preneseni gubitak	074	19	7.838	
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (076-077)	075	20	940	3.600
1. Dobit poslovne godine	076	20	940	3.600
2. Gubitak poslovne godine	077			
VII. MANJINSKI INTERES	078			
B) REZERVIRANJA (080 do 082)	079		0	0
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	080			
2. Rezerviranja za porezne obveze	081			
3. Druga rezerviranja	082			
C) DUGOROČNE OBVEZE (084 do 092)	083	21	1.920.863	1.789.885
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	084			
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	085	22	183.732	172.732
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	086	23	1.737.131	1.617.153
4. Obveze za predujmove	087			
5. Obveze prema dobavljačima	088			
6. Obveze po vrijednosnim papirima	089			
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	090			
8. Ostale dugoročne obveze	091			
9. Odgođena porezna obveza	092			
D) KRATKOROČNE OBVEZE (094 do 105)	093	24	620.400	548.856
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	094			
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	095	25	80.000	
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	096			
4. Obveze za predujmove	097			
5. Obveze prema dobavljačima	098	26	527.833	521.755
6. Obveze po vrijednosnim papirima	099			
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	100			
8. Obveze prema zaposlenicima	101	27	4.346	6.620
9. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	102	28	6.363	20.481

Prilog 9. Bilanca poduzeća „AQUA TIM d.o.o.“, Karlovac na dan 31.12.2012. - nastavak

BILANCA		Obrazac POD-BIL		
stanje na dan 31.12.2012.				
Obveznik: 10179565360; AQUA - TIM d.o.o.				
Naziv pozicije	AOI 101	ROE 102	Vrednost po stavci	Vrednost po stavci
10. Obveze s osnovne udjela u rezultatu	103			
11. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	104			
12. Ostale kratkoročne obveze	105	29	1.858	
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	106			
F) UKUPNO – PASIVA (062+079+083+093+106)	107	30	3.205.298	3.007.234
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	108			
DODATAK BILANCI (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)				
A) KAPITAL I REZERVE				
1. Pripisano imateljima kapitala matice	109			
2. Pripisano manjinskom interesu	110			

Izvor: Knjigovodstveni servis „TARG d.o.o.“, Karlovac

5.1.2. Izvori imovine

Izvori imovine prikazuju otkuda imovina dolazi, tj. koje je njeno porijeklo. Sva imovina kojom poduzeće raspolaže ima svoje porijeklo, put i način pritjecanja u poduzeće. Imovina može biti pribavljena ili financirana iz dva osnovna izvora i to ulaganjem vlasnika ili drugih pravnih osoba kao što su poduzeća, dobavljači, banke ili fizičke osobe poput dobavljača ili građana.³⁰

Prema vlasničkoj pripadnosti izvore imovine dijeli se prema dospelosti, ročnosti i vlasništvu. Prema roku dospijeca izvori imovine mogu biti kratkoročni, dugoročni i trajni izvori. Kratkoročni izvori su oni čiji je rok dospijeca kraći od godine dana, dok su dugoročni izvori oni čiji je rok dospijeca duži od godine dana. Trajni izvori imovine su oni koji su poduzeću na raspolaganju trajno i oni ne trebaju biti vraćeni.

Izvore imovine dijeli se na kapital i rezerve, dugoročne obveze te tekuće, kratkoročne obveze, kao i pasivna vremenska razgraničenja. Oni se javljaju samo u novčanom obliku. Glavnica ili kapital je trajni izvor imovinu, a u tu kategoriju spadaju društveni (državni) kapital, dioničarski kapital, pričuve ili rezerve, zadržana dobit te dobit tekuće imovine.³¹

Dugoročne obveze mogu biti obveze prema povezanim poduzećima, obveze prema dobavljačima i ostala prava, obveze prema ulagačima, obveze za kredite i zajmove, obveze po vrijednosnim papirima te obveze za predujmove.³²

Kratkoročne obveze mogu biti obveze prema povezanim društvima, obveze s osnove kredita, zajmova i vrijednosnih papira, obveze prema dobavljačima, prema zaposlenima te obveze za poreze, doprinose.³³

U pasivna vremenska razgraničenja ubraja se odgođeno plaćanje troškova i naplaćene prihode budućih razdoblja.³⁴

5.2. Račun dobiti i gubitka

³⁰ Miko, L., Kuček, S. K., op. cit., str. 31.

³¹ Brkanić, V., Cirkveni, T., Habek, M., RRiF-ov računski plan za poduzetnike, XVIII. izmijenjeno izdanje, RRiF Plus, Zagreb, 2014.

³² Miko, L., Kuček, S. K., op. cit., str. 32.

³³ Ibidem

³⁴ Brkanić, V., Cirkveni, T., Habek, M., op. cit.

U računu dobiti i gubitka, ili izvještaju o dobiti, prikazane su informacije o uspješnosti poslovanja poduzeća. On prikazuje prihode i rashode te rezultat poslovanja koji je poduzeće ostvarilo. Račun dobiti i gubitka prikazuje financijski rezultat ostvaren u određenom vremenskom razdoblju, za razliku od bilance koja prikazuje stanje imovine i njezinih izvora na točno određeni dan.

Račun dobiti i gubitka sastavlja se na temelju knjigovodstvenih podataka o prihodima i rashodima iz kojih se potom utvrđuje financijski rezultat poslovanja. Osnovni elementi računa dobiti i gubitka su stoga prihodi, rashodi, dobit (ili gubitak) prije oporezivanja, porez na dobit te dobit (gubitak) nakon oporezivanja.

Prihodi i rashodi su prema tome dinamičke kategorije.

5.2.1. Prihodi

Prihodi se definiraju kao povećanje ekonomskih koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku priljeva ili povećanja imovine ili smanjenja obveza, što kao posljedicu ima povećanje glavnice, ali ne ono u svezi s uplatama vlasnika.³⁵

Najveći dio prihoda ostvaruje se prodajom robe i usluga pa su to prihodi od prodaje proizvoda i usluga te prihodi od prodaje robe. Nadalje, prihode se obuhvaća kao financijske prihode i ostale poslovne te izvanredne prihode.³⁶

Financijski prihodi se ostvaruju ulaganjem viška raspoloživih sredstava u financijske instrumente kao što su dionice, obveznice ili pak davanjem kredita. Prihod se može ostvariti i stjecanjem prava na naknadu u obliku kamata i dividendi. Izvanredni prihodi pojavljuju se, kao što im i naziv govori, izvanredno i ne mogu se planirati. Primjeri izvanrednog prihoda je prodaja dugotrajne imovine, npr. poslovnog pogona.

U prilogu 10. prikazan je račun dobiti i gubitka poduzeća „AQUA TIM d.o.o.“, Karlovac. Iz njega je vidljivo da je Poduzeće tijekom 2012. godine ostvarilo ukupno 723.101,00 kn poslovnih prihoda, što je u odnosu na prethodnu godinu bilo povećanje od oko 13%.

³⁵ Međunarodni računovodstveni standardi (službeni tekstovi), RRiF Plus, Zagreb, 2000., str. 54.

³⁶ Brkanić, V., Cirkveni, T., Habek, M., op. cit.

5.2.2. Rashodi

Rashodi su smanjenje ekonomskih koristi kroz obračunsko razdoblje u obliku doljeva ili iscrpljenje sredstava, što ima kao posljedicu smanjenje glavnice, ali ne ono u svezi s raspodjelom glavnice.³⁷ Rashodi su mjereni troškovima sadržanim u prodanim dobrima ili su to ostali administrativni i slični troškovi učinjeni u određenom razdoblju.³⁸

Rashode se obuhvaća u tri osnovne kategorije: troškovi prodanih zaliha proizvoda, prodanih usluga te zaliha prodane robe, troškovi administracije te izvanredni i ostali rashodi.³⁹

Troškovi prodanih zaliha proizvoda, troškovi prodanih usluga te zaliha prodane robe nastaju prilikom prodaje proizvoda, usluga i robe, a izražavaju se u visini troškova proizvodnje gotovih proizvoda, pružanja usluga i nabave robe. Visina ovih rashoda ovisi o djelatnosti kojom se poduzeće bavi, kao i o metodi obračuna troškova.

Rashodi se mogu pojaviti i zbog korištenja tuđih novčanih sredstva. Najčešći takvi rashodi su kamate za korištena sredstva kredita ili negativne tečajne razlike.

Izvanredni rashodi su oni rashodi koji nastaju izvanredno i koji je teško ili nemoguće predvidjeti. Takvi rashodi su vezani uz razne oblike otuđenja imovine, kazne, štete ili korekcije rashoda prethodnih godina.⁴⁰

Iz priloga 10. vidljivo da je Poduzeće tijekom 2012. godine ostvarilo ukupno 684.570,00 kn rashoda. U ukupnim rashodima najveće vrijednosti poprimili su materijalni troškovi 222.539,00 kuna te trošak amortizacije 286.272,00 kune, a potom i troškovi osoblja 105.500,00 kuna.

5.2.3. Financijski rezultat poslovanja

Ako je poduzeće ostvarilo više no što je uložilo, tj. ako su prihodi veći od rashoda, tada je ostvaren pozitivan financijski rezultat, odnosno dobit. Ako je poduzeće moralo uložiti više od

³⁷ Međunarodni računovodstveni standardi (službeni tekstovi), RRI Plus, Zagreb, 2000., str. 54.

³⁸ Miko, L., Kuček, S. K., op. cit., str. 34.

³⁹ Brkanić, V., Cirkveni, T., Habek, M., op. cit.

⁴⁰ Miko, L., Kuček, S. K., op. cit., str. 65.

onoga što je zaradilo, tada je poslovalo s gubitkom, odnosno ostvario je negativan financijski rezultat. Financijski rezultat utvrđuje se na kraju obračunskog razdoblja.

Obračunski sustav u Republici Hrvatskoj počiva na MRS-ovima koji u kontekstu priznavanja prihoda i rashoda posebno ističu sljedeće pretpostavke i načela:⁴¹

- pretpostavka nastanka događaja,
- načelo iskazivanja po bruto osnovi,
- načelo sučeljavanja prihoda i rashoda,
- načelo opreznosti.

Shema računa dobiti i gubitka može biti propisana Zakonom ili predložena od strane strukovne organizacije.⁴² Također, može se prikazati u obliku jednostranog ili dvostranog računa. „No, zbog veće iskazne moći obično se koristi jednostrani račun. Takav stupnjevit oblik omogućuje segmentiranje prihoda i rashoda.“⁴³

Iz računa dobiti i gubitka poduzeća „AQUA TIM d.o.o.“ (prilog 10.) može se zaključiti da je poslovnu 2012. godinu završilo s dobitkom od 3.600,00 kuna

Prema Zakonu o porezu na dobit⁴⁴, porez na dobit se obračunava i plaća po jedinstvenoj stopi od 20% na utvrđenu poreznu osnovicu. Porezna osnovica označava iznos dobiti uvećanu i umanjenju prema odredbama Zakona o porezu na dobit.

⁴¹ Dražić- Lutilsky, I. et al., Računovodstvo, 3. izmijenjeno izdanje, Ekonomski fakultet, 2010., Zagreb, str.476

⁴² Ibidem

⁴³ Ibidem, str 78.

⁴⁴ Zakon o porezu na dobit, „Narodne novine“ br. 177/04., 90/05., 57/06., 146/08., 80/10., 22/12., 148/13., 143/14.

Prilog 10. Račun dobiti i gubitka poduzeća „AQUA TIM d.o.o.“, Karlovac

RAČUN DOBITI I GUBITKA
za razdoblje 01.01.2012. do 31.12.2012.

Obrazac
POD-RDG

Obveznik: 10179565360; AQUA - TIM d.o.o.					
Redni broj	Opis	RB	Priloga godini	Dok. godini	
I.	POSLOVNI PRIHODI (112+113)	111	1	641.056	723.101
1.	Prihodi od prodaje	112	1	641.056	723.101
2.	Ostali poslovni prihodi	113			
II.	POSLOVNI RASHODI (115+116+120+124+125+126+129+130)	114	2	663.281	684.570
1.	Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	115			
2.	Materijalni troškovi (117 do 119)	116	3	162.320	222.539
a)	Troškovi sirovina i materijala	117	4	63.973	95.738
b)	Troškovi prodane robe	118		0	0
c)	Ostali vanjski troškovi	119	5	98.347	126.801
3.	Troškovi osoblja (121 do 123)	120	6	93.166	105.500
a)	Neto plaće i nadnice	121	7	58.676	68.274
b)	Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	122	8	20.817	22.838
c)	Doprinosi na plaće	123	9	13.673	14.388
4.	Amortizacija	124	10	348.998	286.272
5.	Ostali troškovi	125	11	58.797	70.259
6.	Vrijednosno usklađivanje (127+128)	126		0	0
a)	dugotrajne imovine (osim financijske imovine)	127			
b)	kratkotrajne imovine (osim financijske imovine)	128			
7.	Rezerviranja	129			
8.	Ostali poslovni rashodi	130			
III.	FINANCIJSKI PRIHODI (132 do 136)	131	12	1.700	320
1.	Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s povezanim poduzetnicima	132			
2.	Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	133	12	1.700	320
3.	Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa	134			
4.	Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	135			
5.	Ostali financijski prihodi	136			
IV.	FINANCIJSKI RASHODI (138 do 141)	137	13	31.265	32.371
1.	Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima	138			
2.	Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	139	13	31.265	32.371
3.	Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	140			
4.	Ostali financijski rashodi	141			
V.	UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	142			
VI.	UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	143			
VII.	IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	144	14	55.000	853
VIII.	IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	145			
IX.	UKUPNI PRIHODI (111+131+142 + 144)	146	15	697.756	724.274
X.	UKUPNI RASHODI (114+137+143 + 145)	147	16	694.546	716.941
XI.	DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (146-147)	148	17	3.210	7.333
1.	Dobit prije oporezivanja (146-147)	149	17	3.210	7.333
2.	Gubitak prije oporezivanja (147-146)	150		0	0
XII.	POREZ NA DOBIT	151	18	2.270	3.733
XIII.	DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (148-151)	152	19	940	3.600
1.	Dobit razdoblja (149-151)	153	19	940	3.600
2.	Gubitak razdoblja (151-148)	154		0	0
DODATAK RDG-u (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)					
XIV. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA					
1.	Pripisana imateljima kapitala matice	155			
2.	Pripisana manjinskom interesu	156			

Izvor: Knjigovodstveni servis „TARG d.o.o.“, Karlovac

6. ANALIZA STANJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA PODUZEĆA „AQUA TIM d.o.o.“, Karlovac

Kako bi se ukratko analiziralo stanje i uspješnost poslovanja poduzeća „AQUA TIM d.o.o.“, Karlovac, koje je odabrano za praktičan primjer, korištene su knjigovodstveni podaci i računovodstvene informacije knjigovodstvenog servisa „TARG d.o.o.“, Karlovac, a uz suglasnost poduzeća „AQUA TIM d.o.o.“. Informacije s kojima se raspolagalo datiraju iz 2012. godine, što je bila odluka osobe koja ih je omogućila.

6.1. Analiza bilance

Poduzeće „AQUA TIM d.o.o.“ na dan 31.12.2012. godine iskazalo je sljedeće stanje u aktivni bilance:

- Dugotrajna imovina – 2.558.650,00 kn
- Kratkotrajna imovina – 448.584,00 kn

Dugotrajnu imovinu poduzeća „AQUA TIM d.o.o.“ čini isključivo materijalna imovina, čiji je udjel u ukupnoj imovini oko 85%.

U pasivi bilance iskazano je sljedeće stanje:

- Kapital i rezerve – 668.493,00 kn
- Dugoročne obveze – 1.789.885,00 kn
- Kratkoročne obveze – 548.856,00 kn

Od dugoročnih obveza u poslovanju poduzeća „AQUA TIM d.o.o.“ dominiraju obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama, a od kratkoročnih obveza dominiraju obveze prema dobavljačima. U ukupnim obvezama obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama imaju udjel od gotovo 70%, dok obveze prema dobavljačima imaju udjel od gotovo 23%.

6.2. Analiza računa dobiti i gubitka

Poslovni prihodi poduzeća „AQUA TIM d.o.o.“ u razdoblju od 01.01.2012. godine do 31.12.2012. iznosili su 723.101,00 kuna.

Poslovni rashodi poduzeća „AQUA TIM d.o.o.“ u razdoblju od 01.01.2012.godine do 31.12.2012. godine iznosili su 684.570,00 kuna, s time da su materijalni troškovi iznosili 222.539,00 kuna, troškovi osoblja 105.500,00 kuna, amortizacija 286.272,00 kuna, a a ostali troškovi 70.259,00 kuna.

Poduzeće „AQUA TIM d.o.o.“ zaključilo je poslovnu godinu 2012. sa 7.333,00 kn dobitka prije oporezivanja. Na dobitak je bilo dužno obračunati i platiti 3.733,00 kn poreza na dobit, koji se obračunava po stopi od 20%. S obzirom da je pri njegovom obračunu potrebno paziti na porezno nepriznate rashode, u ovom je slučaju konačni iznos porezne obveze obračunat u većem apsolutnom iznosu. Dobitak nakon oporezivanja iznosio je 3.600,00 kuna.

U poslovanju poduzeća nužno je da rashode nastale tijekom obračunskog razdoblja „pokrije“ ostvarenim prihodima istoga razdoblja, a svaki bolji omjer prihoda u odnosu na rashode, značit će veću zaradu vlasnicima.

7. ZAKLJUČAK

U posljednjih dvadesetak godina u Republici Hrvatskoj povećan je udjel malih poduzeća u ostvarenim financijskim rezultatima, međutim i dalje dominantnu ulogu imaju velika poduzeća. Mišljenje autora je da su mala poduzeća pokretač razvoja gospodarstva. Njihova uloga posebno se ogleda u zapošljavanju budući je jedan od krucijalnih problema hrvatskog gospodarstva upravo nezaposlenost. Međutim, ne treba zanemariti ni njihovu ulogu u stvaranju prihoda, ulaganja u dugotrajnu imovinu, itd.

Brojni su razlozi koji idu u prilog tezi o važnom mjestu i ulozi koju mala poduzeća imaju u nacionalnom gospodarstvu. Zapošljavaju nove radnike, lakše se prilagođavaju promjenama nego velika poduzeća, u poslovanju zahtijevaju manje poslovnih sredstava, ostvaruju dobre financijske rezultate. Kao prednost malih poduzeća moglo bi se navesti i neovisnost, mogućnost ostvarenja bolje zarade, sigurnost posla i obiteljsko okruženje. Posebno značajno za efikasnost malih i srednjih poduzeća jesu suvremena tehnologija, suvremena organizacija i suvremena komunikacija. Prema podacima Eurostata za 2011. godinu proizlazi da u zemljama Europske unije (EU 27) posluje 20,9 milijuna malih i srednjih poduzeća koja čine preko 99% od ukupnog broja poduzeća. Od 2001. godine do 2012. godine broj zaposlenih u malim poduzećima u Republici Hrvatskoj kretao se od 34,0% do 49,0%.

Računovodstvo malih poduzeća regulirano je Zakonom o računovodstvu koji definira kriterije za određivanje veličine poduzeća, a potom određuju i obveze u postupku sastavljanja i objavljivanja financijskih izvještaja. Kriteriji za definiranje malog poduzeća prema Zakonu o računovodstvu su da mala poduzeća moraju imati tri zadovoljavajuća kriterija: ukupna aktiva 32 500 000,00 kuna, ukupan prihod 65 000 000,00 kuna te broj zaposlenih 50.

Cilj ovog rada je bio prikazati računovodstvo maloga poduzeća i to kroz praktičan primjer poduzeća „AQUA TIM d.o.o“, Karlovac. Kroz primjer temeljnih obilježja njegovog računovodstva obrađena je problematika računovodstvenih knjiga, obračuna PDV-a te računovodstvenih izvješća.

Kako bi se ukazalo na važnost računovodstvenih informacija dionicama malih poduzeća, u radu je provedena i analiza stanja i uspješnosti poslovanja poduzeća „AQUA TIM d.o.o“, Karlovac te je utvrđeno da ono trenutno posluje uspješno.

Mala i srednja poduzeća oduvijek su se činila bijegom od stvarnosti za poduzetnike koji su tako htjeli imati više slobode u upravljanju i kreiranju svoje sudbine na tržištu. Stoga je stav autorice da bi trebalo uložiti znatan trud u podizanje svijesti o važnosti malih poduzetnika te poticati građane da se odlučuju na poduzetničke projekte, odnosno učini što je moguće više kako bi se poduzetništvo učinilo poželjnim stilom života, odnosno odabirom karijere.

LITERATURA

Knjige:

- Brkanić, V. Cirkevni, T. Habek, M., RRiF-ov računski plan za poduzetnike, XVIII. izmijenjeno izdanje, Zagreb, 2014.
- Dražić- Lutilsky, I. et al., Računovodstvo, 3. izmijenjeno izdanje, Zagreb, 2010.
- Miko, L., Kukec, S. K., Računovodstvo, 2. Izdanje, Fakultet organizacije i informatike, Varaždin, 2008.
- Vinković Kravaica, A., Ribarić Aidone, E., Krivačić, D., Abeceda računovodstva, Veleučilište u Rijeci i Veleučilište u Karlovcu, Rijeka – Karlovac, 2007.
- Zlatović, D., Upravljanje trgovačkim društvima, Libertin naklada d.o.o., Rijeka, 2014.

Zakonski propisi:

- Zakon o porezu na dobit „Narodne novine“ br. 177/04, 90/05,57/06, 148/08, 80/10, 22/12,148/13.
- Zakon o računovodstvu „Narodne novine“ br. 109/07, 54/13, 121/14.
- Zakon o trgovačkim društvima „Narodne novine“ br. 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 148/08, 137/09, 125/11, 111/12, 68/13.

Ostali izvori:

- Hrvatska obrtnička komora, Savjetodavna služba, www.infos.hr
- Knjigovodstveni servis „TARG d.o.o.“, Karlovac

POPIS PRIKAZA

Prikaz 1. Vertikalni prikaz bilance – bilanca po paganini	29
Prikaz 2. Horizontalni prikaz bilance – bilanca po foliu	29

POPIS PRILOGA

Prilog 1. Obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta prema NKD-u iz 2007. godine	12
Prilog 2. Popis dugotrajne imovine	16
Prilog 3. Specifikacija prometa	18
Prilog 4. Knjiga ulaznih računa	20
Prilog 5. Knjiga izlaznih računa	22
Prilog 6. Obračun potraživanja za PDV	24
Prilog 7. Obračun obveze za PDV	26
Prilog 8. Prijava PDV-a	27
Prilog 9. Bilanca poduzeća „AQUA TIM d.o.o., Karlovac	32
Prilog 10. Račun dobiti i gubitka poduzeća „AQUA TIM d.o.o“, Karlovac	38